

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
 Vanha talvitie 2-6 A 11
 00580 Helsinki
 olli.saari@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

23.2.2021

Varsinais-Suomen ELY-keskus,
 Kalatalouspalvelut
 kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Viite Lausuntopyyntö sähköpostitse 10.02.2021 (VARELY/1940/5710/2020)

Asia Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön (SVK) lausunto Inkoon kalatalousalueen kalastuskieltohakemuksista.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön lausunto

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut Inkoon kalatalousalueen kalastuskieltohakemukseen. SVK lausuu hakemuksesta seuraavaa.

TAUSTAA

Inkoon kalatalousalue on hakemuksellaan 3.12.2020 pyytänyt, että Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) asettaisi seuraavat kalastuskiellot seuraavin perusteluin:

Ingarskilanjoen edusta: 1.9.–30.11. kaikki kalastus kielletty. Perustelut: meritaimenen nousun turvaamiseksi.

Ingarskilanjoen vesistö mukaan lukien Solbergån: kaikki kalastus kielletty koski- ja virta-alueilla vuoden ympäri. Lisäksi kaikki kalastus verkoilla ja rysillä kielletty koko Ingarskilanjoen vesistössä mukaan lukien Solbergån ajalta 1.8.–31.12. Perustelut: ei perusteluja.

Stävövikén, Torrbackaviken, Stenviken, Innanbäckviken, Kyrkfjärden, Bärosund ja Fagervik: 1.5.–30.6. kaikki kalastus kielletty onkimista lukuun ottamatta. Perustelut: kuhan kudun turvaamiseksi.

Nyt haetut kalastuskiellot ovat osittain jatkoa vuonna tehdyille 2018 päätöksille.

SUOMEN VAPAA-AJANKALASTAJIEN KESKUSJÄRJESTÖN KANTA

Kalastuslain 53 § ja 54 § mukaan rajoitukset tai kiellot eivät saa rajoittaa kalastusoikeuden hyödyntämistä eikä heikentää mahdollisuutta hyödyntää yleiskalastusoikeuksia enempää kuin on välttämätöntä rajoituksen tai kiellon tavoitteen saavuttamiseksi ja toteuttamiseksi. Hakemuksesta uupuu haettavien rajoituksien kesto, eli tieto mille vuodelle tai vuosille kieltoja haetaan.

Ingarskilanjoen edusta (kokonaisvaltainen kalastuskielto 1.9.–30.11. meritaimenen nousun turvaamiseksi):

Hakijan vaelluskalojen suojelua koskeva tavoite on sinänsä hyvä, mutta nykyinen kalastuslaki jo turvaa vaelluskalojen kulkua merestä lisääntymisalueilleen kieltämällä jokisuualueella vaelluskaloille vahingollisimmat pyyntimuodot, eli isorysäpyynnin, troolauksen ja nuottauksen (kts. kalastusrajoitus.fi) kokonaan sekä verkkokalastuksen aikavälillä 15.8.–31.10. Näitä täydentävästi alueella on hakijan aloitteesta ollut kalastusrajoitus (Dnro 7/5716/2018), joka kielsi vastaavalla alueella, kuin mikä nyt on hakemuksessa osoitettu, kaiken muun kalastuksen, **paitsi vapakalastuksen ja muun koukulla tapahtuvan kalastuksen sekä katiskakalastuksen.**

Luonnonvarakeskuksen tuoreen [uutisen](#) mukaan meritaimenkantojen tila on Suomenlahdella parantunut. Uutisessa on nimeltä mainittu myös Ingarskilanjoen suotuisa kehitys, joten alueelliset ja valtakunnalliset säätelytoimenpiteet tuottavat tulosta. Hakemuksessa ei esitetä perusteluja kalastusrajoitusten kiristämiseksi, joten **SVK esittää edellä mainitun laajuisten kalastusrajoitusten jatkamista.** Lisäksi SVK muistuttaa, että mikäli kalastaja sattuisi alueelta saamaan saaliiksi esimerkiksi rasvaevällisen taimenen, olisi se kalastuslain mukaan joka tapauksessa vapautettava. Näin ollen viehekalastuksen kieltämiseksi vaelluskalojen kulun turvaamiseksi ei SVK:n näkemyksen mukaan ole olemassa kalastuslain 53 §:n edellyttämiä perusteita.

Ingarskilanjoen vesistö mukaan lukien Solbergån (kokonaisvaltainen kalastuskielto koski- ja virta-alueilla vuoden ympäri. Lisäksi verkko- ja rysäkielto koko Ingarskilanjoen vesistössä mukaan lukien Solbergajoki ajalta 1.8.–31.12.):

SVK tunnistaa meritaimenen suojeluarvon ja **kannattaa kalastuksen täysikieltoa koski- ja virta-alueille.** SVK tosin muistuttaa, että niiden uuden kalastuslain mukaisia rajoja ei ole vielä määritetty. Ingarskilanjoki kuuluu myöhemmin kartoitettavien kohteiden listalle SVK:n Virttamittarit-hankkeessa, jossa Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa tunnistetuin kriteerein maastokäyntien avulla määritetään tarkat rajat tunnistetuille koski- ja virta-alueille. SVK odottaa ELY-keskuksen näkemystä joen määrittelytyön aikaistamistarpeesta, mikä palvelisin myös nyt haettavan rahoituksen toimeenpanoa.

SVK kannattaa myös haettavaa Ingarskilanjoen vesistön verkkokalastus- ja rysäkieltoa.

Stävövikin, Torrbackaviken, Stenviken, Innanbäckviken, Kyrkfjärden, Bärosund ja Fagervik (kokonaisvaltainen kalastuskielto onkimista lukuun ottamatta 1.5.–30.6. kuhan kudun turvaamiseksi):

Lähtökohtaisesti SVK ei vastusta kuhan kutuaikaista rauhoittamista, kunhan se toteutetaan sekä ajallisesti että alueellisesti tarkkarajaisesti. Etelä-Suomen merialueen kuha ei kuitenkaan ole uhanalainen laji, vaan sen kannat ovat pääsääntöisesti elinvoimaisia. Kaiken kalastuksen kieltäminen kuhan kudun turvaamiseksi ei ole oikein mitoitettu toimenpide, vaan vastoin yllä esitettyä kalastuslain 53 §:n ehtoa. Järkevämpää olisi sen sijaan haettuakin laajemmalla alueella kuhan alamitan nosto 45 senttimetriin sekä verkkojen minimisolmuvälin suurentaminen. Lisäksi tulisi varmistaa kuhan vapaa liikkuminen kutualueille ja sieltä pois.

Kieltohakemusta perustellaan VELMU:ssa esitetyin kuhalle soveltuvien kutualuein. Luonnonvarakeskus on kuitenkin itse todennut VELMU-tietojen paikkansa pitämättömyyden kuhaa ja erityisesti Etelä-Suomen rannikkoalueita koskien. SVK myös epäilee, etteivät laajoille alueille haetut täysikiellot saa kaikkien kalastajien, mukaan lukien kalastusoikeuden haltijoiden, kannatusta, ajoittuvathan haettavat kiellot osittain kesälomakaudelle.

SVK muistuttaa, että Inkoon kalatalousalue haki lähes vastaavalle alueelle vain kuhaa koskevaa rauhoitusta kesäkuun ajaksi vuonna 2018. SVK ei vastustanut hakemusta, koska totutun käytännön mukaan rauhoitus olisi sallinut muiden kalojen pyynnin ja mahdolliset sattumakuhat olisi tullut vapauttaa. Lisäksi SVK ehdotti kuhan rauhoitusajaksi 15.5.–15.6. välistä aikaa, mikä paremminkin kuhan kutuajalle osuisi. Tuolloin ELY-keskus katsoi, ettei sillä ole toimivaltaa rauhoittaa yhtä lajia ja sen takia päätettiin kieltämään kaiken kalastuksen ongintaa lukuun ottamatta. Lisäksi ELY-keskus laajensi kiellon ajalle 15.5.–30.6., eli päätös oli sekä vaikutuksiltaan että kestoaltaan hakijan esittämää laajempi.

ELY-keskuksen vuoden 2018 päätöksen jälkeen hakija on nyt päättänyt hakea suoraan kaiken kalastuksen kieltämistä, ongintaa lukuun ottamatta. Perustelemattomasta syystä kielltoa haetaan alkavaksi jo toukokuun

alusta, mikä on kuukauden varhaisemmin kuin mitä hakijan näkemys kuhan kudun kannalta tarpeellisesta ajankohdasta oli vielä vuonna 2018.

SVK esittää, että lähes kaiken kalastamisen kieltämisen sijaan haetuilla alueilla kielletään 42 senttimetrinen ja tätä kookkaampien kuhien saaliiksi ottaminen aikavälillä 15.5.–15.6. Näin toimimalla saataisiin alueelle vastaavanlainen kieltäminen ottaa kuhia saaliiksi, kuin mikä oli vuosikausia voimassa ja jollaista myös hakija itse esitti vielä vuonna 2018. Tämän hakemuksen yhteydessä hakija ei ole esittänyt mitään uusia perusteluita eikä näyttöjä sen tueksi, että kuhan kudun turvaamiseksi olisi tarpeen asettaa nyt esitetyn laajuisia ja kestoisia kalastusrajoituksia.

Lopuksi **SVK toteaa, että kalastuksen järjestämisen sosiaalisen kestävyden varmistamiseksi keskeistä pystyä perustelemaan asettavien rajoitusten tarpeellisuus. Tätä edellyttää myös kalastuslaki.** Vailla perusteita annettavien laajojen alueellisten ja ajallisten kieltojen seurauksena voi kiinnostavuus kalastusharrastusta kohtaan vähentyä, millä olisi vahingollisia vaikutuksia myös kalatalouden toimintakyvyn kannalta kriittisen tärkeään kalastonhoitomaksukertymän suuruuteen. **SVK muistuttaa, että ELY-keskuksen tehtävänä on huolehtia mahdollisen kalastuskieltopäätöksen kalastuslain edellyttämien perusteiden täyttymisen toteen näyttämistä ennen mahdollisen kieltopäätöksen antamista.** Koska hakemuksesta ei käynyt ilmi haettavien rajoitusten kesto, **esittää SVK kalastuslain perusteluiden täyttämien rajoituspäätöksen antamista vain vuoden 2021 loppuun,** jonka jälkeen käyttö- ja hoitosuunnitelman toimeenpanon yhteydessä arvioitaisiin tarkoituksen mukaisten rajoitusten jatkuminen.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Olli Saari

toiminnanjohtaja